

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2017. április 25.

Európai Számvevőszék: A migrációs hotspotok működnek ugyan, de kritikus problémákkal küzdenek

Az Európai Számvevőszék legújabb jelentése szerint az Unió által bevezetett úgynevezett hotspot-rendszer segített ugyan az Olaszországba és Görögországba érkező irreguláris migránsok nyilvántartásba vételének, azonosításának és biztonsági ellenőrzésének nagymértékű javításában, azonban még ennél is többre lenne szükség, mivel továbbra is újonnan érkező migránsok ezrei rekednek a görög szigeteken. A számvevők szerint az érintettek között sok a kísérő nélküli kiskorú, akiknek több segítségre lenne szükségük az Unió részéről.

A határőrizet és a menedékkérelmek feldolgozása elsődlegesen az uniós tagállamok felelősségi körébe tartozik. Az Európai Bizottság mindamellett segíteni kíván Görögországnak és Olaszországnak, hogy azok meg tudjanak birkózni a migránsok számában 2015–2016-ban bekövetkezett hirtelen, drasztikus emelkedéssel. Ennek érdekében bevezette az uniós hotspotokon alapuló koncepciót, amely támogatást nyújt az érkező irreguláris migránsok azonosításához, nyilvántartásba vételéhez és ujjlenyomatvételéhez, majd a megfelelő menekültügyi eljárásba való továbbirányításához.

Az ellenőrzés megállapítása szerint a hotspot-rendszer – az igen problémás és folyamatosan változó körülmények ellenére – segített Olaszországnak és Görögországnak a migrációmenedzsment javításában. Bár a hotspotok kialakítása a tervezettnél hosszabb időt vett igénybe, azok sikeresen megnövelték a két ország fogadóképességét, javítottak a nyilvántartásba vételi eljárásokon, és megerősítették az érintett ügynökségek közötti koordinációt. Az ellenőrök mindazonáltal megállapították, hogy a jelentős uniós támogatás ellenére a fogadólétesítmények egyik országban sem voltak még alkalmasak a nagyszámú érkező migráns megfelelő fogadására (Olaszország), illetve elhelyezésére (Görögország).

A hotspot-rendszer részét képezi a migránsok megfelelő menekültügyi eljárásba (tagállami menedékkérellem, adott esetben egy másik tagállamba történő áthelyezés, illetve visszaküldés a származási országba vagy egy tranzitországba) történő továbbirányítása is. Ezen eljárások végrehajtása azonban gyakran lassú, és számos – a tagállamok felelősségi körébe tartozó – akadállyal küzd. Görögországban az újonnan érkezőket 2016 márciusa óta nem engedik

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege itt tölthető le: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

továbbutazni a szárazföldre, hanem a hotspot helyszínén kell benyújtaniuk menedékkérelmüket. Az áthelyezés lehetősége sem áll már nyitva a migránsok előtt, a visszaküldések üteme pedig lassú. Ennélfogva folyamatosan többen érkeznek a hotspotokra, mint ahányan elhagyják azokat, ami jelentős túlszűfolttságot okoz. Olaszországban a migránsok már jobb tájékoztatást kapnak az áthelyezésről, ezért több alkalmas jelöltet sikerül azonosítani; a számvevők figyelmeztetnek rá, hogy a fő problémát most a tagállami felajánlások alacsony száma jelenti. 2016. szeptemberig a tagállamok mindössze 3809 fő fogadására tettek hivatalosan ajánlatot Olaszországnak, holott az eredeti kötelezettségvállalások 34 953 fő áthelyezését irányozták elő ebből a tagállamból.

A jelentés hozzáteszi: mindkét országban komoly gondot okoz, hogy nem áll rendelkezésre elég megfelelő létesítmény a kísérő nélküli kiskorúak elhelyezésére és ügyük feldolgozására, holott a becslések szerint 2016. szeptember végén Görögországban mintegy 2500, Olaszországban pedig több mint 20 000 ilyen kiskorú tartózkodott.

„2016 végén még mindig nem állt rendelkezésre elegendő létesítmény – sem a hotspotokon, sem a következő fogadási szinten – a kísérő nélküli kiskorúak nemzetközi előírásoknak megfelelő elhelyezésére és aktáik feldolgozására – nyilatkozta Hans Gustaf Wessberg, a jelentésért felelős két számvevőszéki tag egyike. – Ezt a problémát sürgősen orvosolni kell.”

Ezen észrevételek alapján a számvevők ajánlásokat tesznek a Bizottságnak arra nézve, hogy a kapacitás, a szakértők kirendelése, valamint a szerepkörök és felelősségek tekintetében hogyan segíthetné a tagállamokat a hotspotokon alapuló koncepció jobb alkalmazásában. A kísérő nélküli kiskorúakkal való bánásmód javítása érdekében a számvevők javasolják, hogy a Bizottság minden helyszínre kérje gyermekvédelmi tisztviselő kinevezését.

A szerkesztők figyelmébe

A számvevők rámutatnak, hogy bár Görögország és Olaszország pénzügyi támogatásban részesült az uniós Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és Belső Biztonsági Alap nemzeti programjaiból, az ellenőrzés idején nem állt rendelkezésre jelentés arról, hogyan használták fel ezeket a forrásokat a hotspotok céljára.

Jelentései szerint a Bizottság 2015 kezdetétől több mint 350 millió euró szükséghelyzeti támogatást és 190 millió eurót meghaladó humanitárius támogatást nyújtott Görögországnak. Olaszország 2016 végéig összesen közel 63 millió euró szükséghelyzeti támogatást kapott. Az ellenőrzés időpontjában nem állt rendelkezésre jelentés arról, hogyan használták fel ezeket a forrásokat a hotspotok támogatására.

„Az EU válasza a menekültválságra: a hotspot-rendszer” című, Hans Gustaf Wessberg és Fazakas István Szabolcs számvevőszéki tagok közös irányításával készített számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven érhető el a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).